

ШОСТАК Євгенія

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
<https://orcid.org/0000-0002-3668-0875>
yevheniia@gsuite.pnpu.edu.ua

СВЕРТНЄВ Олександр

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
<https://orcid.org/0000-0002-9175-091X>
svertneva@gmail.com

МОМОТ Олена

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
<https://orcid.org/0000-0001-9187-1036>
tmovsd@ukr.net

ДОНЕЦЬ Олександр

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
<https://orcid.org/0000-0002-6265-8508>
donec84@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНИХ ІГОР У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

У статті досліджено поняття готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у закладах загальної середньої освіти як здатності студентів до успішної фізкультурно-методичної діяльності, здатності вивчати спортивні ігри, методику їх викладання для учнів закладів загальної середньої освіти, розробляти власні методики та мотивувати учнівську молодь до спортивних ігор та здорового способу життя. Окреслено компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у закладах загальної середньої освіти: мотиваційний, когнітивний та діяльнісний. Розроблено технологію формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у закладах загальної середньої освіти, котра передбачає три етапи: підготовчо-мотиваційний, методико-технологічний та підсумково-продовжувальний. Визначено організаційно-педагогічні умови реалізації кожного етапу авторської технології. Так, підготовчо-мотиваційний етап передбачає реалізацію організаційно-педагогічних умов мотивації студентів до вивчення спортивних ігор, методики їх викладання для учнів ЗЗСО, розроблення власних методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя; методико-технологічний етап уміщує організаційно-педагогічні умови вивчення спортивних ігор, методики їх викладання для учнів ЗЗСО, розроблення власних методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя; підсумково-продовжувальний етап детермінує організаційно-педагогічні умови презентації студентами власних методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя, а також орієнтації на вдосконалення педагогічної майстерності та фізкультурно-методичної компетентності. Виокремлено принципи реалізації технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у закладах загальної середньої освіти: послідовності, наступності, інтерактивності, динамічної диференціації, поліфункціональності, свободи вибору та співробітництва.

Ключові слова: готовність, технологія, майбутні учителі фізичної культури, спортивні ігри, заклади загальної середньої освіти, організаційно-педагогічні умови, принципи

<http://doi.org/10.31891/pcs.2023.4.5>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Нині на етапі реформаційних процесів у вітчизняній шкільній освіті зростають вимоги до якості підготовки майбутніх учителів фізичної культури, які зумовлені цілями та потребами Нової української школи, зокрема, формування здоров'язберезувальної компетентності учнів. Характерними

ознаками трансформаційних змін і перетворень стали поява дидактичних інновацій, організаційно-методичних форм викладання фізичної культури як шкільного предмета, активізація здоров'язберезувальних івентів для формування цінностей здорового способу життя, перегляд змісту та методик викладання спортивних ігор у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). З огляду на це,

важливість та актуальність покладених на вчителя фізичної культури професійних функцій і відповідних обов'язків вимагає підвищеної уваги до його професійної підготовки у закладі вищої освіти (ЗВО). Цей процес має позиціонуватися не як трансляція теоретичної інформації на сучасному рівні з елементами педагогічної практики, а як технологія навчання специфічних форм професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури (зокрема, ґрунтовне вивчення методик викладання спортивних ігор), що створює у системі професійної підготовки студентів умови для розвитку педагогічної майстерності, методичної компетентності та самореалізації особистості.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Науковцями досліджено різні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Так, у працях Н. Белікової (2014, 2019) та С. Подубінської (2019) – проблеми застосування інтерактивних методів навчання у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури та умови організації у ЗЗСО позакласної роботи з фізичної культури [1; 2]; у дослідженнях В. Бакатова, М. Ляного, А. Холодного, З. Чернякової (2023) – особливості професійної підготовки майбутніх учителів і тренерів фізичної культури в умовах дистанційної освіти [10]; у роботах Є. Жуковського – моделювання процесу формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності учнів у школі [4]; у науковому доробку М. Гриньової, В. Жамардія, Н. Кононец (2020) – особливості впровадження системи ресурсного навчання у професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури [11]; у працях С. Карасевича (2018) предметом досліджень виступали оптимізація підготовки майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти та педагогічні умови її реалізації [6]; у дослідженнях М. Туранської (2015) – ключові аспекти спортивно-масової роботи в сучасних школах [12]; у науковому доробку О. Сопотницької (2016) – особливості професійної діяльності тренерів з ігрових видів спорту [9]; в публікаціях В. Наумчука (2002, 2007) – педагогічні умови

підготовки майбутніх учителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор, роль та місце спортивних ігор у системі професійної підготовки у ЗВО [7; 8]; у роботах К. Загороднього та І. Севериненко (2018) – можливості спортивних ігор для реалізації освітніх, оздоровчих та виховних завдань та використання секційних занять у системі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури [5] та ін. Водночас, незважаючи на існуючу кількість наукових праць, недостатньо вивчено проблему формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Вивчення спортивних ігор (з одного боку, як системи характерних фізичних вправ, які виконуються в різноманітних варіантах відповідно до мінливих ігрових ситуацій і оцінюються за ефективністю впливу на організм в цілому та за кінцевим результатом рухових дій [6]; з іншого – як важливого засобу формування знань, умінь та навичок з конкретної спортивної гри, ґрунтовної мотивації до занять фізичною культурою і спортом, активної рекреаційної та рухової діяльності учнівської та студентської молоді [3]) є ключовим складником у змісті професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури із сучасним розумінням концепції Нової української школи, спортивної освіти, педагогічних технологій та технологій здоров'язбереження. Разом із тим, у системі професійної підготовки не було розроблено спеціальної технології, завдяки якій було б підвищено ефективність процесу формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО. У цій статті автор акцентує увагу на оптимізації процесу формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО шляхом розроблення технології навчання студентів у ЗВО.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є: розроблення технології формування готовності майбутніх учителів

фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО. Для досягнення мети окреслено такі завдання: 1) окреслити компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО; 2) схарактеризувати етапи технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО; 3) визначити організаційно-педагогічні умови реалізації етапів технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО; 4) виокремити принципи реалізації технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО.

Методи дослідження. Для досягнення мети використано низку методів дослідження: теоретичних (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, теоретичне моделювання – для розроблення технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО) та емпіричних (вивчення та аналіз змісту освітньо-професійних програм підготовки майбутніх учителів фізичної культури, бесіди з викладачами, інтерв'ю у фокус-групах).

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Зміст курсу «Спортивні ігри з методикою навчання» концентрується на розвитку різних аспектів фізичних здібностей, зокрема загальної та спеціальної витривалості, швидкісно-силових показників, координації і психофізіологічних здібностей. Курс включає в себе такі види спортивних ігор, як волейбол, баскетбол і футбол. Під час занять цими спортивними іграми, студенти не лише освоюють технічні та тактичні аспекти, але також формують фізкультурну та методичну базу для підготовки до гри, включаючи володіння технікою і тактикою спортивних ігор, арбітрування, методи організації та проведення спортивних івентів, основу яких складають спортивні ігри. Цілком погоджуємося з С. Карасевичем (2018), що

під час вивчення спортивних ігор та методики викладання, у студентів формується фізкультурно-методична готовність, зміст якої віддзеркалена у «готовності до навчання техніці і тактиці спортивних ігор, суддівству, способам організації і проведення спортивних ігор» [6, с. 55]. Продовжуючи позицію О. Воробйова [3], Р. Жалія [3], С. Карасевича [6], В. Наумчука [7; 8], М. Туранської [12] та інших науковців, можемо говорити про те, що в основу *готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО* покладається їх фізкультурно-методична готовність як здатність студентів вивчати спортивні ігри, методику їх викладання для учнів ЗЗСО, розробляти власні методики та мотивувати учнівську молодь до спортивних ігор та здорового способу життя. Нами визначено компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО (рис. 1): 1) *мотиваційний компонент* (мотивація студентів до вивчення спортивних ігор, методики їх викладання для учнів ЗЗСО, розроблення власних методик та стимулювання молоді до спортивних ігор і здорового способу життя); 2) *когнітивний компонент* (система знань про спортивні ігри, методику їх викладання для учнів ЗЗСО, спеціальні знання щодо генерування ідей, планування, розроблення власних методик та стимулювання молоді до спортивних ігор і здорового способу життя); 3) *діяльнісний компонент* (здатність застосувати систему знань про спортивні ігри, методику їх викладання для учнів ЗЗСО для генерування ідей, планування, розроблення власних методик та стимулювання молоді до спортивних ігор і здорового способу життя, а також їх реалізації у ЗЗСО).

Результати опрацювання і узагальнення наукових праць з проблематики формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО [4; 5; 7; 9] зумовили етапність технології: *підготовчо-мотиваційний, методико-технологічний та підсумково-продовжуваний етап* (рис. 2).

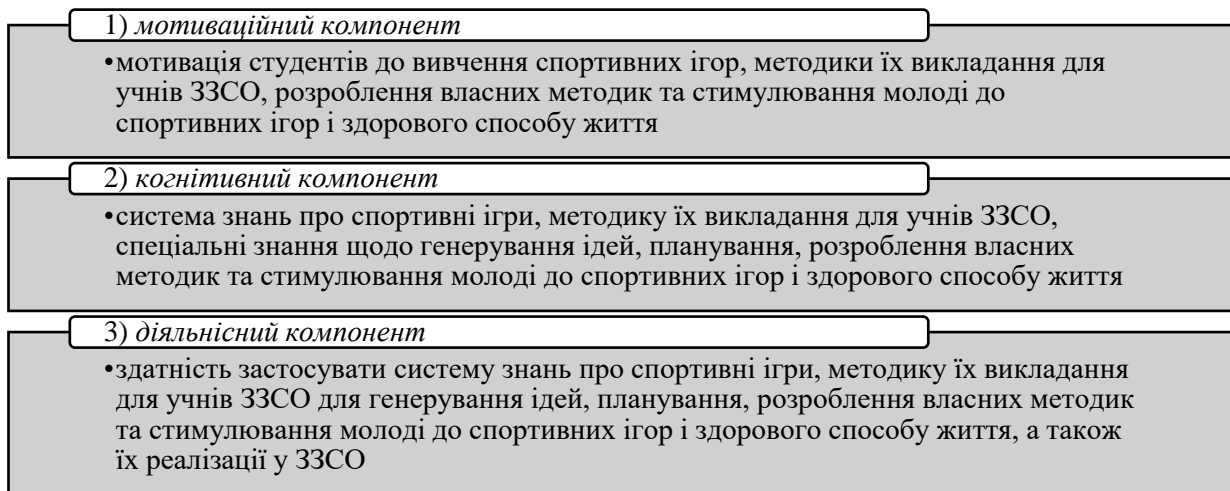

Рис. 1. Структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО

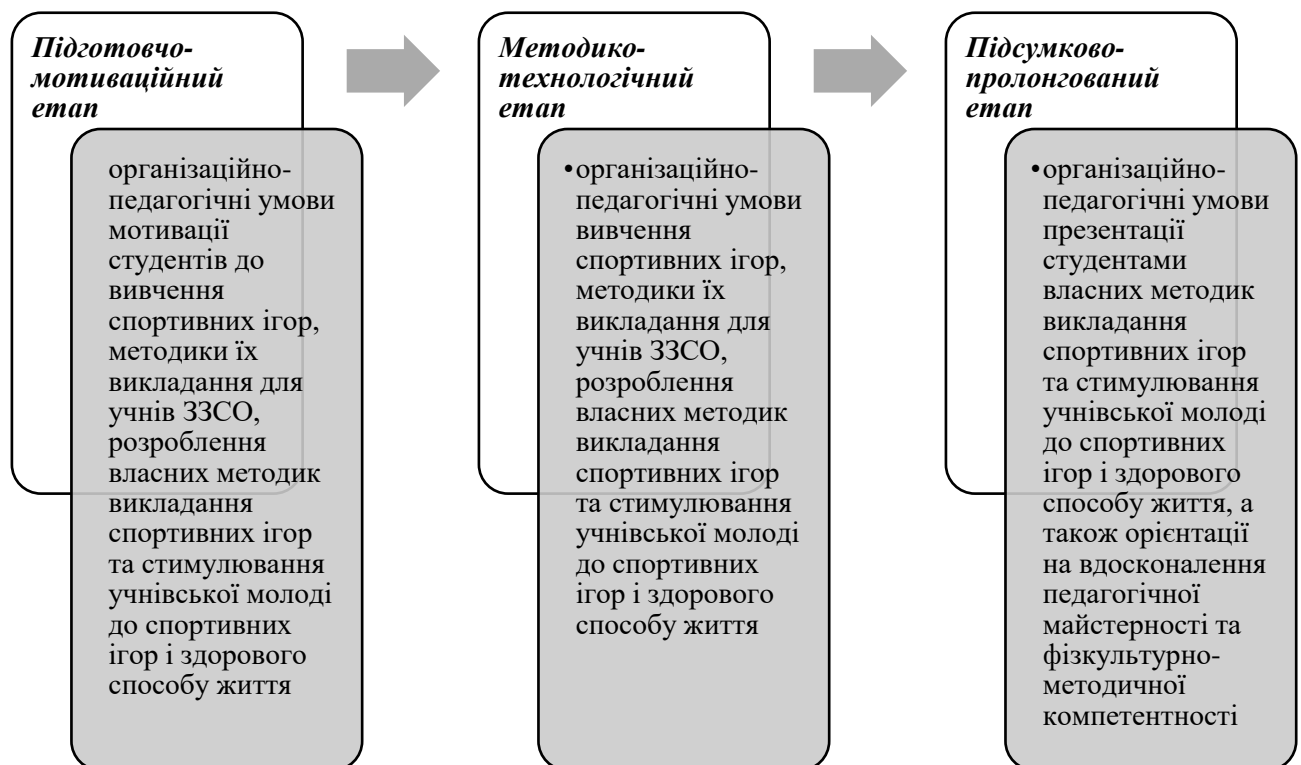

Рис. 2. Технологія формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО

Для успішної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО необхідно окреслити й науково обґрунтувати ті організаційно-педагогічні умови, які сприятимуть цьому процесу, і тим самим забезпечать підвищення якості їх професійної підготовки у межах навчання у ЗВО та складатимуть зміст етапів технології.

Підготовчо-мотиваційний етап передбачає реалізацію організаційно-педагогічних умов мотивації студентів до вивчення спортивних ігор, методики їх викладання для учнів ЗЗСО, розроблення власних методик викладання спортивних ігор

та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя.

За результатами бесід з викладачами, інтерв'ю у фокус-групах (викладачі, студенти, вчителі фізичної культури ЗЗСО) визначено сукупність організаційно-педагогічних умов:

- комплексне застосування у системі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури методів, форм мотивації до навчання та спортивних ігор (мотиваційні промови, комунікативні атаки, метод долання перешкод, метод закріплення позитивного враження від спортивних ігор, а також створення гуртків спортивних ігор, змагань,

педагогічних майстерень викладачів кафедр спортивних ігор та методики викладання);

- створення студентами мотиваційних відеороликів про спортивні ігри, їх здоров'язбережувальний потенціал, про спортивно-ігрову діяльність учителя фізичної культури у ЗЗСО;

- підготовка і проведення студентських конференцій з проблематики навчальної й здоров'язбережувальної мотивації («Мотивація до здорового способу життя учнівської молоді», «Спортивні ігри та здоровий спосіб життя», «Спортивні ігри сучасної молоді» тощо);

- проведення мотиваційних зустрічей зі шкільними учителями фізичної культури та організація їх співпраці зі студентами.

Підкреслимо, що під час реалізації цих організаційно-педагогічних умов слід урахувувати, що спортивні ігри сприяють розвитку соціальних навичок у студентів, включаючи вміння передбачати та планувати, розвивати лідерські якості, витримку, віру в свої сили та наполегливість. Командні ігри спрямовані на досягнення спільних цілей команди, і перемога залежить від колективних зусиль, де кожен гравець має визначену роль і сприяє ініціативі та творчій активності. У психологічному плані, регулярні заняття спортивними командними іграми спонукають до прагнення до успіху, сприяють активності та самовизначенню. Специфіка спортивно-ігрової діяльності полягає в активному використанні свідомої і творчої діяльності. Ситуативний характер ігор передбачає необхідність приховувати свої наміри, змінювати поведінку та вибирати тактичні дії, що сприяє розвитку творчого потенціалу та креативних здібностей.

Методико-технологічний етап уміщує організаційно-педагогічні умови вивчення спортивних ігор, методики їх викладання для учнів ЗЗСО, розроблення власних методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя. Сукупність цієї групи умов складають наступні:

- проведення методичних семінарів для майбутніх учителів фізичної культури (орієнтовна тематика семінарів: «Чим корисно грати у футбол/міні-футбол/волейбол», «Методи організації

оздоровчо-рекреаційної рухової активності школярів»

- проведення науково-методичної конференції «Дидактичні технології у професійній діяльності вчителя фізичної культури: спортивні ігри в школі»;

- проведення циклу майстер-класів з методики викладання спортивних ігор для учнів ЗЗСО від учителів фізичної культури ЗЗСО;

- проведення циклу тренінгів з розроблення авторських методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя;

- застосування технологій візуалізації правил гри та змагань (спортивні ігри у ЗЗСО);

- застосування у професійній підготовці студентів проєктних технологій щодо стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя (індивідуальні та групові проєкти);

- організація та проведення у ЗВО днів/тижнів спортивних ігор, вечорів перегляду фільмів про спорт, телепередач, YouTube-каналів про спортивні ігри;

- організація та проведення у ЗВО змагань зі спортивних ігор (чемпіонати, першості, турніри, матчеві змагання, спартакіади тощо).

Цілком погоджуємося із дослідниками, що у процесі навчання майбутніх учителів фізичної культури доцільними будуть такі методи навчання, як-от: засвоєння знань і методико-практичних умінь і навичок, формування рухових дій, прояснення особистісного сенсу, інтеріоризації фізкультурно-спортивних цінностей, конструктивної взаємодії, пояснювально-ілюстративні, проблемно-дослідницькі, інтерактивні методи, метод створення ситуацій успіху, моделювання освітнього процесу, дидактичні та рольові ігри, а також методи онлайнової взаємодії на основі цифрових технологій (майндмеппінг, інфографіка, відео за запитом, вебквест, мережеві проєкти, навчальне мікровідео тощо).

Реалізуюючи цю групу умов, слід орієнтуватися на творчий підхід до процесу формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних

ігор у ЗЗСО та, зокрема, на розвиток творчості у спортивних іграх. Увагу студентів слід звернути на те, що видатні гравці відрізняються своїм унікальним ігровим стилем та непередбачуваною індивідуальністю на полі. Вони приносять у гру щось оригінальне, що відмінняє їх від інших гравців. Їх гра відзначається нестандартністю та виходить за межі загальних схем, при цьому їх технічні навички на високому рівні. У різних ігрових ситуаціях такі гравці можуть варіативно використовувати свою техніку. Таких гравців характеризує те, що майстерність досягнуто завдяки пошукам, імпрровізації, помилкам, проте вони поступово знайшли свій унікальний стиль гри. Дослідження індивідуального стилю гравців у спортивні ігри може стати як мотивуючим фактором до формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО, так і потужним методичним інструментом для реалізації методико-технологічного етапу авторської технології.

Підсумково-продовгований етап детермінує організаційно-педагогічні умови презентації студентами власних методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя, а також орієнтації на вдосконалення педагогічної майстерності та фізкультурно-методичної компетентності. До таких умов віднесено:

- проведення підсумкових форумів авторських методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя;
- підготовка методичних збірників, зміст яких складають статті студентів про розроблені ними методики викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя;
- підготовка відеоайджестів щодо методики викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя;
- реалізація студентами авторських методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя під час практики у ЗЗСО;

- стимулювання позитивної мотивації студентів до неформальної та інформальної освіти під час професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у ЗВО;

- розширення та збагачення практичного досвіду студентів з компетентного використання спортивних ігор у ЗЗСО на засадах інтерактивних технологій навчання.

На підставі аналізу праць науковців [4; 5; 7; 9; 11; 12] з'ясовано, що реалізація кожного з етапів технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО (підготовчо-мотиваційний, методико-технологічний та підсумково-продовгований) базується на наступних принципах:

послідовності (поступове набуття всього комплексу професійних вмінь і навичок шляхом етапного оволодіння всіма компонентами готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО (мотиваційним, когнітивним та діяльнісним);

наступності (забезпечення чіткої наступності між підготовчо-мотиваційним, методико-технологічним та підсумково-продовгованими етапами технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО);

інтерактивності (використання зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу під час реалізації організаційно-педагогічних умов підготовчо-мотиваційного, методико-технологічного та підсумково-продовганого етапів технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО);

динамічної диференціації (застосування прийомів диференціації, ускладнення завдань під час реалізації організаційно-педагогічних умов, розширення спектру видів навчальної, пізнавальної, фізкультурно-методичної діяльності студента, а також збільшення обсягу і складності їх виконання під час розроблення авторських методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя);

поліфункціональності (одночасне виконання різних форм та методів навчання

студентів на усіх етапах технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО);

свободи вибору (забезпечення вільного вибору завдань, тематики проєктів з урахуванням інтересів і потреб студента під час розроблення авторських методик викладання спортивних ігор та стимулювання учнівської молоді до спортивних ігор і здорового способу життя під час практики у ЗЗСО);

співробітництва (забезпечення співпраці студентів, викладачів ЗВО та шкільних учителів фізичної культури під час реалізації організаційно-педагогічних умов підготовчо-мотиваційного, методико-технологічного та підсумково-продовженого етапів технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО).

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Таким чином, потрактовуючи готовність майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО як здатність студентів до успішної

фізкультурно-методичної діяльності, здатність вивчати спортивні ігри, методика їх викладання для учнів ЗЗСО, розробляти власні методики та мотивувати учнівську молодь до спортивних ігор та здорового способу життя, та окреслюючи компоненти цієї готовності (мотиваційний, когнітивний та діяльнісний), розроблено технологію формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО, котра передбачає 3 етапи: *підготовчо-мотиваційний, методико-технологічний та підсумково-продовжений*. Визначено організаційно-педагогічні умови реалізації кожного етапу авторської технології. Виокремлено принципи реалізації технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО: послідовності, наступності, інтерактивності, динамічної диференціації, поліфункціональності, свободи вибору та співробітництва.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у пошуках нових методів, форм та засобів навчання майбутніх учителів фізичної культури, які б сприяли підвищенню ефективності кожного з етапів технології формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до викладання спортивних ігор у ЗЗСО.

Література

1. Белікова Н. О. З досвіду використання інтерактивних методів навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць*. 2014. Вип. 37. С. 348–353.
2. Белікова Н., Подубінська С. Сучасний стан організації позакласної роботи з фізичної культури // *Вісник Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2019. Вип. 14. С. 15–19.
3. Жалій Р. В., Воробійов О. В. Здоров'язбережувальні технології в освітньому процесі сучасного закладу вищої освіти: поняття, методика впровадження, практика закладів освіти // *Фізкультурно-оздоровчі та спортивні технології в освітньому просторі: теорія і практика : колективна монографія / за заг. ред. О. О. Момот; Ю. В. Зайцевої*. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 75-89.
4. Жуковський Є. І. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності школярів // *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2013. № 1. С. 40-43.
5. Загородній К. В., Севериненко І. Л. Реалізація завдань фізичного виховання учнівської та студентської молоді засобами спортивних ігор в умовах секційних занять // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2018. Вип. 4. С. 67-70.
6. Карасевич С. А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти, монографія. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 204 с.
7. Наумчук В. І. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор. (Дис. канд. пед. наук). Тернопіль, 2002. 232 с.
8. Наумчук В. І. Спортивні ігри в системі професійної підготовки студентів факультетів фізичного виховання // *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. 2007. №3. С. 3-6.
9. Сопотницька О. Характеристика особливостей професійної діяльності тренерів з ігрових видів спорту. *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті: матеріали II-ї міжнар. наук.-практ. конф.* (Ченстохова–Ужгород–Дрогобич, 24–25 берез. 2016 р.). Ченстохова–Ужгород–Дрогобич, 2016. С. 396–398.

10. Chernyakova Z., Liannoi M., Bakatov V., Kholodnyy A. Peculiarities of the professional training of future physical culture teachers and trainers in the conditions of distance education // *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023. №1. P.78-83.
11. Kononets N., Grynova M., Zhamardiy V., Mamon O., Liulka H. Problems of Implementation of The System of Resource-Based Learning of Future Teachers of Physical Culture. *International Journal of Applied Exercise Physiology (IJAEP)*. 2020. Vol. 9 (12). P.50–60.
12. Turańska M. Główne aspekty działalności sportowo-masowej w szkole współczesnej // *Knowledge education law management*. 2015. Vol. № 1. P. 306-314.

References

1. Bielikova N. O. Z dosvidu vykorystannia interaktyvnykh metodiv navchannia u profesiinii pidhotovtsi maibutnykh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu // *Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy: zb. nauk. prats*. 2014. Vyp. 37. S. 348–353.
2. Bielikova N., Podubinska S. Suchasnyi stan orhanizatsii pozaklasnoi roboty z fizychnoi kultury // *Visnyk Kamianets-Podilskoho universytetu imeni Ivana Ohienka. Fizychno vykhovannia, sport i zdorovia liudyny*. 2019. Vyp. 14. S. 15–19.
3. Zhalii R. V., Vorobiov O. V. Zdoroviazberezhuvalni tekhnologii v osvithomu protsesi suchasnoho zakladu vshchoi osvity: poniattia, metodyka vprovadzhennia, praktyka zakladiv osvity // *Fizkulturno-ozdorovchi ta sportyvni tekhnologii v osvithomu prostori: teoriia i praktyka : kolektyvna monohrafiia / za zah. red. O. O. Momot; Yu. V. Zaitsevoi*. Poltava : PNU imeni V.H. Korolenka, 2020. S. 75-89.
4. Zhukovskiy Ye. I. Formuvannia hotovnosti maibutnykh uchyteliv fizychnoi kultury do orhanizatsii samostiinoi fizkulturno-ozdorovchoi diialnosti shkolariv // *Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi*. 2013. № 1. S. 40-43.
5. Zahorodnii K. V., Severynenko I. L. Realizatsiia zavdan fizychnoho vykhovannia uchnivskoi ta studentskoi molodi zasobamy sportyvnykh ihor v umovakh sektsiinykh zaniat // *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)*. 2018. Vyp. 4. S. 67-70.
6. Karasievych S. A. Pidhotovka maibutnykh uchyteliv fizychnoi kultury do fizkulturno-sportyvnoi diialnosti u zakladakh zahalnoi serednoi osvity, monohrafiia. Uman: VPTs «Vizavi», 2018. 204 s.
7. Naumchuk V. I. Profesiina pidhotovka maibutnykh uchyteliv fizychnoi kultury v protsesi samostiinoi roboty zi sportyvnykh ihor. (Dys. kand. ped. nauk). Ternopil, 2002. 232 s.
8. Naumchuk V. I. Sportyvni ihry v systemi profesiinoi pidhotovky studentiv fakultetiv fizychnoho vykhovannia // *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohika*. 2007. №3. S. 3-6.
9. Sopotnytska O. Kharakterystyka osoblyvostei profesiinoi diialnosti treneriv z ihrovnykh vydiv sportu. *Suchasni tendentsii rozvytku osvity i nauky v interdysyplinarnomu konteksti: materialy II-yimizhnar. nauk.-prakt. konf.* (Chenstokhova–Uzhhorod–Drohobych, 24–25 berez. 2016 r.). Chenstokhova–Uzhhorod–Drohobych, 2016. S.396–398.
10. Chernyakova Z., Liannoi M., Bakatov V., Kholodnyy A. Peculiarities of the professional training of future physical culture teachers and trainers in the conditions of distance education // *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023. №1. P.78-83.
11. Kononets N., Grynova M., Zhamardiy V., Mamon O., Liulka H. Problems of Implementation of The System of Resource-Based Learning of Future Teachers of Physical Culture. *International Journal of Applied Exercise Physiology (IJAEP)*. 2020. Vol. 9 (12). P.50–60.
12. Turańska M. Główne aspekty działalności sportowo-masowej w szkole współczesnej // *Knowledge education law management*. 2015. Vol. № 1. P. 306-314.

Abstract

SHOSTAK Yevheniia, SVERTNEV Oleksandr, MOMOT Olena, DONETS Oleksandr

TECHNOLOGY FOR FORMING THE READINESS OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE TO TEACH SPORTS GAMES IN INSTITUTIONS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION

The article examines the concept of the readiness of future teachers of physical culture to teach sports games in general secondary education institutions as the ability of students for successful physical culture and methodological activities, the ability to learn sports games, the methodology of their teaching for students of general secondary education institutions, to develop their own methods and to motivate young students to sports games and a healthy lifestyle. The components of the readiness of future physical culture teachers to teach sports games in general secondary education institutions are outlined: motivational, cognitive and activity. The technology of forming the readiness of future physical culture teachers to teach sports games in general secondary education institutions has been developed, which involves three stages: preparatory-motivational, methodical-technological and final-prolonged. The organizational and pedagogical conditions for the implementation of each stage of the author's technology are defined. Thus, the preparatory and motivational stage involves the implementation of organizational and pedagogical conditions for motivating students to learn sports games, their teaching methods for students of secondary schools, the development of their own methods of teaching sports games and encouraging student youth to sports games and a healthy lifestyle; the methodical-technological stage accommodates the organizational and pedagogical conditions for studying sports games, methods of teaching them for students of ZZSO,

development of own methods of teaching sports games and stimulating student youth to sports games and a healthy lifestyle; the final-prolonged stage determines the organizational and pedagogical conditions for the presentation by students of their own methods of teaching sports games and the stimulation of student youth to sports games and a healthy lifestyle, as well as orientation towards improving pedagogical skills and physical culture-methodical competence. The principles of implementation of the technology of formation of the readiness of future physical culture teachers to teach sports games in general secondary education institutions are singled out: sequence, continuity, interactivity, dynamic differentiation, multi-functionality, freedom of choice and cooperation.

Key words: *readiness, technology, future physical culture teachers, sports games, institutions of general secondary education, organizational and pedagogical conditions, principles.*

Стаття надійшла до редакції 28.09.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

ШОСТАК, Є., СВЕРТНЄВ, О. ., МОМОТ, О. ., & ДОНЕЦЬ, О. (2023). ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНИХ ІГОР У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (4), 37–45. <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.4.5>

SHOSTAK Є., SVERTNEV O. ., MOMOT O. ., & DONETS O. (2023). TECHNOLOGY FOR FORMING THE READINESS OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE TO TEACH SPORTS GAMES IN INSTITUTIONS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (4), 37–45. <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.4.5>